

TAALKRANT

Speciale uitgave ter gelegenheid van de **Week van het Nederlands 2017**

VERHALEN / KUNST / VOORLEZEN / LEZINGEN / THEATER
POËZIE / LIED / DISCUSSIE / SCHRIJVEN / ABC / HUMOR ...

WEEK $\frac{1}{h}$ 2017 NEDERLANDS

Workshops, lezingen, kortingsacties, taalspelletjes, leesbevordering en optredens. Het gebeurt allemaal in de Week van het Nederlands, van 7 tot en met 14 oktober 2017. Bedrijven en organisaties laten in deze week met verschillende activiteiten zien dat het Nederlands een levendige en aantrekkelijke taal is. Er is dus voor elk wat wils. De Taalunie wil op deze manier het belang van het Nederlands onder de aandacht brengen.

Meer informatie:
www.weekvanhetnederlands.org
f week van het nederlands

NEDERLANDS WERELDWIJD

Wist je dat? Op heel veel plaatsen in de wereld kun je Nederlands leren. Per jaar volgen in meer dan veertig verschillende landen zo'n 15.000 studenten een opleiding Nederlands aan een universiteit of hogeschool. Dat is veel meer dan in Nederland en Vlaanderen zelf.

'Ik wilde me vertrouwd maken met het werk van Abdelkader Benali, voor wie de twee culturen krukken zijn waartussen hij op eigen benen leert staan.'

*Christina Regorosa
(Oostenrijk)*

VELDONDERZOEK INTERNATIONALE NEERLANDISTIEK

De IVN heeft in samenwerking met de Taalunie dit voorjaar veldonderzoek gedaan naar de internationale neerlandistiek. Het onderzoek in tien feiten.

1. **Ruim 13.000.** Het aantal studenten Nederlands buiten Nederland en Vlaanderen bedroeg in 2016 13.777.
2. **Wereldwijd.** Het aantal docenten wereldwijd bedroeg in 2016 519.
3. **Vooral in Europa.** De meeste studenten Nederlands buiten het taalgebied zijn te vinden in Europa: bijna 78%. Ongeveer 10% studeert Nederlands in Afrika, 6% in Noord-Amerika en ruim 6% in Azië.
4. **141.** Het aantal opleidingen Nederlands in het hoger onderwijs (buiten Nederland en Vlaanderen) bedroeg in 2016 141.
5. **Onderwijs en onderzoek.** De mensen die zich bezighouden met de internationale neerlandistiek geven vooral onderwijs en doen onderzoek. Zij zijn in mindere mate bezig met vertalen en cultureel werk.
6. **Motivatie.** De 'buitenlandse' neerlandici noemen als redenen voor hun werk 'intellectuele voldoening', 'contact met studenten' en de afwisseling van hun vak.
7. **Méér.** Naast hun kerntaken houden neerlandici in het buitenland zich ook bezig met het organiseren van activiteiten zoals lezingen, boekpresentaties en wetenschappelijke bijeenkomsten.
8. **Taal en cultuur.** Studenten kiezen voor het Nederlands vooral vanuit hun interesse voor de taal en cultuur. Het vinden van een baan is een goede tweede reden.
9. **De toekomst.** Twee punten springen uit het onderzoek. De wens om contacten te verbeteren tussen collega's in het taalgebied (met name jongere docenten wensen dat). En de behoefte aan digitaal materiaal in de eigen lespraktijk.
10. **Bedreigingen.** De lage salarissen, vooral in gebieden waar de levensstandaard laag is, het gevaar versnipperd te raken en door gebrek aan middelen de moderniseringsslag te missen.

'In het noorden van Duitsland en aan de grens met Nederland of België, vergroot Nederlands spreken je kansen op de arbeidsmarkt.'

Amelie Jakob
(Duitsland)

5^e TAAL OP WIKIPEDIA

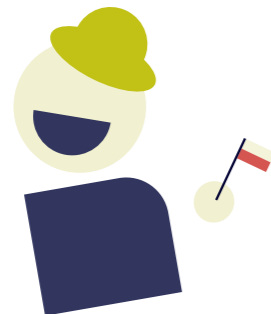
Vraagje. Engels, Zweeds, de Filipijnse taal Cebuano, Duits en het Nederlands. Wat hebben die talen met elkaar? Antwoord: ze zijn de vijf meest voorkomende talen op Wikipedia. In juni 2016 stonden er bijna twee miljoen artikelen op de Nederlandstalige Wikipedia. De Nederlandstalige artikelen zijn overigens wel relatief kort en bovendien tot stand gekomen met minder samenwerking.

← DE BUURLANDEN →

Rond het Nederlandse taalgebied leren nog eens ongeveer 400.000 mensen Nederlands. Er wordt Nederlands onderwezen op scholen voor primair, secundair, beroeps- en volwassenenonderwijs in de Duitse deelstaten Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen, de departementen Nord en Pas-de-Calais in Noord-Frankrijk en in de Franstalige gemeenschap in België. Met het Nederlands vergroten deze leiders hun kansen op de arbeidsmarkt.

'Ik heb het Nederlands goed kunnen gebruiken in mijn baan bij een internationale bank, als docent en nu bij een internationale organisatie voor medische technologie.'

Mikolaj Turek
(Polen)

40^e

TAAL TER WERELD

Er zijn zo'n zeventien duizend talen op de wereld. Als we naar het aantal sprekers kijken, staat het Nederlands met 24 miljoen op de veertigste plaats. Koploper is het Chinees: er zijn ongeveer een miljard mensen die dat spreken.

'Ik ben afgestudeerd in de schilderkunst. Nederland en Vlaanderen zijn sterk met kunst verbonden en ik wilde een nieuwe taal leren, ik ben ook in dat gebied geïnteresseerd. Dus ik besliste om Nederlands te kiezen.'

Dorota Pawlicka
(Polen)

DE MEESTE STUDENTEN ...

Top tien van landen waar bachelor- of masterstudenten Nederlands als hoofd- of bijvak volgen:

1	3576	Zuid-Afrika
2	1453	Duitsland
3	855	Indonesië
4	768	Frankrijk
5	624	Verenigde Staten
6	570	Spanje
7	386	Polen
8	262	Tsjechië
9	237	Italië
10	219	Hongarije

INDONESIË

In Indonesië hebben geschiedenis- en rechtenstudenten Nederlands nodig als bijvak. In het rijk van Insulinde zijn nog altijd veel boeken, tijdschriften, wetten en archieven in het Nederlands. Het rechtssysteem in Indonesië is gebaseerd op het Nederlandse systeem en het Indonesische Wetboek van strafrecht is bijna een letterlijke vertaling van het Nederlandse. Vanwege onvertaaltbare Nederlandse rechtstermen is het Nederlands als bronnentaal bij veel rechtenfaculteiten verplicht.

'Ik wil vertaler worden en het Nederlands is een goede keuze als vreemde taal naast het Frans en het Spaans. Dat maakt me ook aantrekkelijker op de arbeidsmarkt.'

Daniel Hirst
(Engeland)

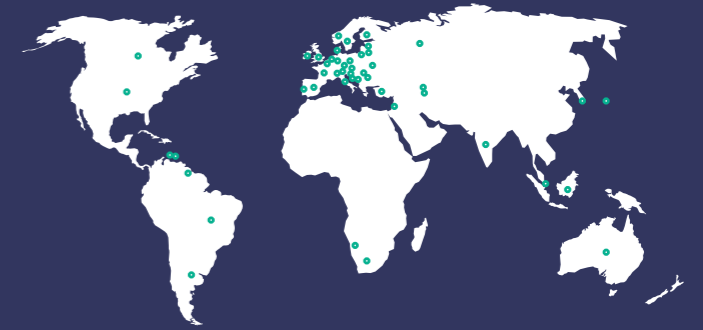

De Internationale Vereniging voor Neerlandistiek (IVN) vertegenwoordigt academici die zich bezighouden met de neerlandistiek in brede zin (taal- en letterkunde, cultuur, geschiedenis, kunstgeschiedenis, etc.) aan onderwijsinstellingen, instellingen van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, en anderszins gerelateerde instellingen in de hele wereld. De IVN biedt een forum voor de studie neerlandistiek in de ruimste zin van het woord, heeft bijna 600 leden in zo'n 40 landen en bedient daarmee zo'n 15.000 studenten.

Meer informatie en/of lid worden?
www.ivn.nu

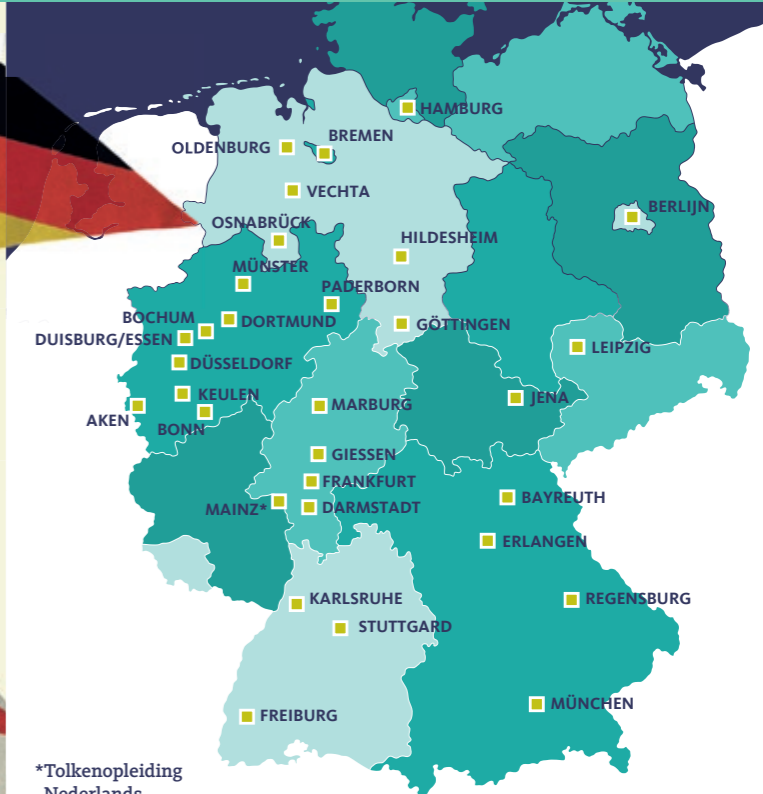
WAAR TER WERELD KUN JE NEDERLANDS STUDEREN?

Argentinië × Armenië × Aruba × Australië × Belarus × België × Brazilië × Bulgarije × Canada × China × Curaçao × Denemarken × Duitsland × Finland × Frankrijk × Georgië × Groot-Brittannië × Hongarije × Indonesië × Ierland × India × Israël × Italië × Japan × Kroatië × Letland × Litouwen × Namibië × Nederland × Noorwegen × Oekraïne × Oostenrijk × Polen × Portugal × Roemenië × Rusland × Servië × Singapore × Slovenië × Slowakije × Spanje × Suriname × Tsjechië × Turkije × USA × Zuid-Afrika × Zuid-Korea × Zweden × Zwitserland

NEDERLANDS IN DUITSLAND

Hier kan je Nederlands studeren aan de universiteit

*Tolkenopleiding Nederlands

Uitgeleende woorden

MEER DAN 18.000 Nederlandse woorden zijn 'uitgeleend' aan 138 ANDERE TALEN. Die Nederlandse woorden hebben geleid tot bijna 50.000 NIEUWE WOORDEN in vreemde talen. Drie opvallende woorden.

MEEST UITGELEEND

BAAS is het meest uitgeleende Nederlandse woord; het komt terug in 57 talen, waarvan *boss* natuurlijk het bekendste is. Dat betekent overigens niet dat Nederlanders en Vlamingen overall baas waren of de baas speelden: het was een aanspreektitel. Nicoline van der Sijs: 'Je kon zeggen: *hey baas, geef me die hamer even.*'

'Ik studeerde Nederlands omdat ik tolk wil worden. Maar ik kan ook Nederlandse les geven in Tsjechië. Voor onze economie is het Nederlands belangrijk; er zijn veel bedrijven in ons land die samenwerken met Belgische en Nederlandse bedrijven.'

Markéta Šemberová
(Tsjechië)

Het werd ook gebruikt op schepen, waar verschillende nationaliteiten samenwerkten en de hiërarchie niets met je nationaliteit te maken had. En ten slotte verkozen de Amerikanen na de onafhankelijkheid het woord *baas* omdat ze absoluut niet het Engelse woord *master* wilden gebruiken. *Boss* was niet besmet, zoals dat woord.'

OEPS

PALEIS betekent in het Soendanees *dwangarbeid*. De oorzaak: het paleis van de gouverneur van de VOC in Batavia is grotendeels door dwangarbeiders gebouwd.

AMERIKAANS

DOLLAR, YANKEE EN COOKIE zijn van Nederlandse komaf. *Dollar* is bijvoorbeeld terug te voeren op *daalder* (muntsoort). Toen de Engelsen er de macht overnamen, gebruikten zij *Yankee* om te verwijzen naar de inwoners (de Jan-Kezen) van New England. Eerst was dit een negatieve benaming, later namen de Amerikanen het aan als een geuzennaam. En *cookie*, dat internetgegevens opslaat op de harde schijf, is te herleiden tot *koekje*.

Bron: Sijs, Nicoline van der (2015), *Uitleenwoordenbank*, op www.meertens.knaw.nl/uitleenwoordenbank, gehost door het Meertens Instituut

TAALSPEL UIT WELKE TALEN?

Het Nederlands heeft ook veel woorden ontleend aan andere talen. Ontdek de talen waaruit het Nederlands de onderstaande woorden heeft overgenomen. De letters achter de talen vormen in de goede volgorde een woord. De oplossing vind je onderaan deze bladzijde.

Commando

Geiser

Heimwee

Humor

Karaoke

Kerk

Kosmonaut

Robot

Rotonde

Sjeik

Trampoline

Walrus

Arabisch	C	Italiaans	U
Duits	E	Japans	L
Engels	R	Russisch	N
Frans	I	Spaans	N
Grieks	A	Tsjechisch	D
IJslands	E	Zweeds	S

OPLOSSING UIT ANDERE TALEN

WEEK ¼ 2017
NEDERLANDS

COLOFON

Dit is een uitgave van de Taalunie in het kader van de Week van het Nederlands 2017. Aan de inhoud van deze krant kunnen geen rechten worden ontleend.

TAALUNIE

Postbus 10595, 2501 HN Den Haag
info@taalunie.org

www.weekvanhetnederlands.org

1. Spaans, 2. IJslands, 3. Duits, 4. Engels, 5. Japans, 6. Grieks, 7. Russisch, 8. Tsjechisch, 9. Frans, 10. Arabisch, 11. Italiaans, 12. Zweeds. Het woord dat ontstaat: neerlandicus.